

Verslag vergadering Adviescommissie Cultuurhistorie 21 januari 2021 (via MS Teams)

Aanwezig

Voorzitter	De heer Gabriëls
Secretaris/adviseur	Mevrouw Jongeling, de heren Lemmens en Truyen
Commissieleden	De heren Bukkems, Ellens, Filott, Lammeretz, Lemmen en Verhaag
Afwezig	De heer Zincken
Tevens aanwezig	De heer Kremers

1. Opening

De vergadering wordt geopend om 15.00 uur via MS Teams.

2. Vaststellen agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

3. Vaststellen verslag en actielijst van 10 december 2020

Naar aanleiding van het verslag, bladzijde 3 punt 9 Beekpoort 3, maar ook het plan voor bomenaanplant, verzoekt de commissie weer alle bestemmingsplannen te agenderen. De commissie vraagt zich af wanneer dit in onbruik is geraakt. Mevrouw Jongeling zal dit nagaan.

Het verslag en de actielijst worden ongewijzigd vastgesteld.

4. Mededelingen organisaties

a. Molenstichting Weerterland

De heer Zincken is niet aanwezig; derhalve geen mededelingen.

b. Peel, Maas & Kempen

De heer Bukkems meldt dat er geen nieuwe activiteiten zijn.

c. Heemkundecomité Stramproy

De heer Verhaag geeft aan dat er geen activiteiten zijn op het moment.

d. Aldenborgh

De heer Lammeretz vertelt dat de Aldenborgh voor supermarkt Jumbo een historisch album heeft opgesteld. De bijbehorende plaatjes kunnen worden verzameld bij de boodschappen. Op het moment zijn er geen andere activiteiten zoals lezingen of vergaderingen.

e. Limburgs Geschied- en Oudheidkundige Genootschap

De heer Filott meldt dat bij het Koninklijk LGOG een aantal zaken doorloopt, zoals het tijdschrift De Maasgouw, de nieuwsbrief en podcasts. Vergaderingen gaan digitaal. In navolging van de Canon van Nederland wordt gestart met de herziening van de Canon van Limburg. En het Sociaal Historisch Centrum Limburg (SHCL) gaat vaandels inventariseren onder de noemer 'Drapeau'. De heer Lemmens attendeert in dit verband op de collectie van het museum en zal dit doorgeven aan de heer Van Cauteren.

f. Stadsgidsen

De heer Lemmen zegt dat de aanvullende beperking van maximaal één gast het de Stadsgidsen onmogelijk maakt projecten voor te bereiden. Er zou gewerkt kunnen worden aan de ontwikkeling van gastlessen op basisscholen en de voorbereiding van de Open Monumentendag. Wel is de geluidsapparatuur aangeschaft, met dank aan het Prins Bernhard Cultuurfonds.

5. Mededelingen gemeente

a. Archeologie

Voor de stand van zaken archeologie licht de heer Truyen de volgende punten toe.

- Stadspark: de planning voor uitvoering van de sanering is in tweeën gesplitst. Als eerste wordt de sanering uitgevoerd op de schootsvelden. Volgens planning wordt medio februari gestart met de sanering van de Voorburcht. Maandag 18 januari j.l.

is de sanering van de schootsvelden gestart. De heer Truyen licht middels een presentatie de stand van zaken toe. De sanering betreft het verwijderen van een vervuilde bovenlaag van ca. 40 tot 50 cm. Met schone grond wordt deze laag vervolgens weer opgevuld. Monitoring levert op dat de archeologische ondergrond (vooralnog) niet geraakt wordt. In week 5 start de voorbereiding voor de boom- en groenaanplant. Daarbij worden diepere boomplantgaten uitgegraven (tot ca. 1.00/1.20 m). Deze werkzaamheden worden archeologisch begeleid door het archeologisch onderzoeksbureau BAAC.

- Bij een winkeluitbreiding (Colada) aan de Hegstraat 24 wordt deze week een archeologische opgraving uitgevoerd. Bij deze opgraving zijn o.a. bewoningsresten (muurwerk, sporen, keramiek e.d.) uit de 16^e en 17^e eeuw aangetroffen.
- Het definitief onderzoeksrapport van het archeologisch proefsleuvenonderzoek aan het Hennenstraatje 14-16 is opgeleverd. *Plangebied Nollewiel, een archeologisch proefsleuvenonderzoek, M. Verhoeven, Raap-rapp.nr. 4868*
- Beekpoort 3/hoek Nazarethsteeg: het concept PvE voor het archeologisch onderzoek dat dient te worden uitgevoerd bij de voorgenomen sloop van de huidige bebouwing (twee twee-onder-een-kapwoningen Beekpoort 1-1A, het pand Beekpoort 3 met schuur en garageboxen) wordt momenteel beoordeeld. *Beekpoort 1-3 PvE proefsleuven met doorstart naar opgraving. J. van Boldrik/N. van der Feest Aeres PvE d.d. 14-12-2020.*
- In het plangebied Walestraat te Stramproy is de sloop voorgenomen van de huidige bebouwing ten behoeve van woningbouw (herontwikkeling en inbreiding). T.b.v. de wijziging van het bestemmingsplan dient een archeologisch vervolgonderzoek te worden uitgevoerd (proefsleuven met doorstart naar opgraving). Het PvE wordt momenteel voorbereid.

b. Erfgoedcluster

Jac Lemmens meldt dat hij per 1 januari 2021 voor 50% in dienst is van de gemeente Roermond. De tijd wordt evenredig verdeeld tussen Weert en Roermond. Wel is hij altijd bereikbaar. Deze constructie biedt de kans op betere samenwerking. Daarnaast ontstaat ruimte om de formatie op orde te brengen bij beide archiefdiensten. Jac heeft een introductie gemaakt, waarin aandacht voor de historische controverse tussen de twee steden uit het voormalige Gelderse Overkwartier:

<https://www.erfgoedhuisweert.nl/Welkom/Jac-Lemmens-Gemeentearchivaris-Roermond>

In het kader van de voorbereidingen voor het jaarverslag zijn de cijfers van bezoeken aan de website bekend. Deze zijn boven verwachting hoog met 700.000 bezoekers, tweemaal zoveel als waar op gehoopt was.

Het Erfgoedcluster heeft een grote bijdrage geleverd aan het eerder door de Aldenborgh genoemde album van de Jumbo. Naast samenwerking tussen gemeentes kan ook samenwerking met publiek-private partijen mooie resultaten opleveren. Vorig jaar is een mooi boek gemaakt over bierbrouwerijen in Weert met Art-is en nu met Jumbo-Heerschap. Een oplage van 6.000 stuks die na verwachting na een week op zullen zijn. Na de expositie 'Van graan naar kraan', die verlengt wordt tot eind september, start op 1 oktober als opening van de Maand van de Geschiedenis een expositie over drukkerij Smeets. Dit is tevens de afscheidstentoonstelling van Theo Schers.

c. Monumenten

Mevrouw Jongeling licht de volgende punten toe.

- Open Monumentendag 2021

De voorbereidingen om de landelijke opening van de Open Monumentendag naar Weert en Bocholt te halen zijn in volle gang. Er is een kennismaking geweest met de collega's van Bocholt. Een overleg met de Vlaamse en Nederlandse organisaties, respectievelijk Herita en Nederland Monumentenland, volgt nog deze maand. Diverse Weerter erfgoedorganisaties hebben al hun medewerking toegezegd, zoals het Molennetwerk Kempen~Broek, de Stadsgidsen, de Paterskerk, de stadsschutterij Ste. Catharina, de jubilerende stichting Martinus Monument en de stadsbeiaardier. Ook is al contact gelegd met Rin ende Maes, om een ridderkamp te organiseren zoals tijdens de Open Monumentendag Special in oktober 2018.

De voorzitter geeft aan dat de werkzaamheden aan Museum W enige vertraging hebben opgelopen. We hopen toch de bezoekers tijdens OMD alvast een kijkje te kunnen bieden.

- Voortgang 'Kerkenvisie'

De gesprekken voor de 'Visie gebedshuizen' liggen momenteel stil vanwege de aangescherpte corona-maatregelen.

6. Terugkoppeling uit monumenten-welstandscommissie (24 december 2020 en 7 en 21 januari 2021)

De heer Ellens licht enkele plannen kort toe. Dit betreft het plan om het Muntcomplex aan de zijde van de Beekstraat en het Collegeplein van nieuwe gevels te voorzien, de zeven woningen aan de Beekpoort, transformatie tot appartementen van Hoogstraat 12 en het geplande zorggebouw aan de C. Abelsstraat 36 waar de aansluiting op het gemeentelijke monument C. Abelsstraat 36A nog moet worden verbeterd. Zie voorts de betreffende verslagen.

7. Adviesaanvragen

a. Herijking gemeentelijke monumentenlijst

Mevrouw Jongeling licht de bijbehorende memo nog kort toe. De Moeselkapel met een score van 20 punten is abusievelijk weggevallen en wordt nog toegevoegd. Grensweg 7 staat wel op de lijst, maar is geen monument (en ook niet monumentwaardig volgens informatie van de heer Verhaag).

De heer Lemmen is blij dat het pand aan de Stationsstraat van architect Weegels is geselecteerd. Hij informeert of er ook panden van bijzondere architecten zoals bijvoorbeeld Coenders zijn geïnventariseerd. Dit laatste is nog niet het geval. Bij de schans van Laar dient zijns inziens naast de kerk ook de bijbehorende pastorie te worden betrokken vanwege het ensemble.

Helaas is er onvoldoende budget om alle panden met een score vanaf 10 punten van een redengevende omschrijving te laten voorzien. In verband hiermee adviseert de commissie bij alle eigenaren het animo te peilen. Afhankelijk daarvan de volgorde van beschrijvingen en het in procedure brengen te bepalen.

In verband hiermee wordt gevraagd of gebruik kan worden gemaakt van andere budgets, bijvoorbeeld van de landschapsvisie voor objecten in het buitengebied.

De heer Verhaag stelt voor het pand Houtbroek 5 in de eerste tranche mee te nemen vanwege de kwetsbaarheid.

De heer Truyen heeft navraag gedaan bij de juridische afdeling van de RCE over ondergrondse kelders en inpandige waterputten. Indien deze raken aan (de fundering) van het gebouwde monument, dan behoren deze bij het monument. Dit geldt ook voor nog onbekende kelders, welke bij ondergrondse verstoringen in het monument worden aangetroffen. Hierbij geldt hetzelfde als bij het interieur aanwezige (verborgen) lambrisering of plafondversieringen, die bij verbouwing kunnen worden aangetroffen. In de redengevende omschrijvingen dient daarom bij de gebouwde monumenten ook aandacht te zijn voor archeologie (historische kelders en inpandige waterputten).

Advies: onder toevoeging van de Moeselkapel aan de Irenelaan 93 en verwijdering van Grensweg 7 stemt de commissie in met de lijst van geselecteerde panden volgens het rapport van Klement en de memo van mw. Jongeling. De commissie adviseert de volgorde van in procedure brengen te bepalen aan de hand van het animo van de eigenaren en de score van de panden, waarbij Houtbroek 5 in de eerste tranche wordt meegenomen.

b. Bestemmingsplan Beekpoort 3/Nazarethsteeg

Toegelicht wordt dat het pand geen monumentale status had en volgens het rapport van Klement ook niet verdient. Het pand is in particulier bezit, waardoor behoud en herbesteding niet afdwingbaar zijn. Maar uiteindelijk heeft de raad het laatste woord bij besluitvorming over het bestemmingsplan.

De heer Filott wijst er op dat een petitie voor behoud van het pand Beekpoort 3 is ondertekend door 600 mensen.

Advies: de commissie adviseert negatief over het bestemmingsplan Beekpoort omdat het pand Beekpoort 3 daarmee verloren gaat. De commissie is van mening dat dit pand het behouden waard is vanwege de ouderdom, het zeldzame type van stadsboerderij, de karakteristieke lage ligging ten opzichte van het straatniveau en de situering aan het

stratenpatroon c.q. de loop van de Weerterbeek. De commissie pleit voor herbestemming met een passende functie.

8. Rondvraag

De heer Lemmen informeert of bekend is hoe vaak de filmpjes van de ArcheoSpeerpunten worden bekeken. En hoe deze, soms verscholen locaties zoals die aan de Laarderweg, gevonden kunnen worden. Toegelicht wordt dat alle speerpunten in Limburg op een website staan, zie <https://archeoroutelimburg.nl>. Ook is er een app met kaart, routes en nadere informatie. De heer Truyen zal navraag doen naar de bezoekersaantallen.

De heer Lemmens haakt hierop in en biedt aan dit soort informatie op te nemen op de website van het Erfgoedcluster. Tevens meldt hij dat een werkgroep voor industrieel erfgoed de Moutoren heeft voorgedragen voor een nationale prijs.

De heer Ellens informeert hoe de monumenten-welstandscommissie moet omgaan met het pand Hoogstraat 12. Dit pand kan worden voorgedragen als gemeentelijk monument, maar tegelijk zijn er wijzigingsplannen voor. Nu valt het pand nog onder het regiem van het beschermde stadsgezicht. De eigenaar zal worden geïnformeerd over de procedure en mogelijke gevolgen.

9. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 16.40 uur.

De volgende vergadering is volgens schema op 4 maart 2021.

Vastgesteld in de vergadering van 4 maart 2021,

G. Gabriels, voorzitter

J. Jongeling, secretaris

Actielijst n.a.v. vergadering Commissie Cultuurhistorie 21 januari 2021

Vergadering	Actiepunt	Planning	Actie door
10-12-2020	1. Advies Beekpoort 3 meenemen in besluitvorming	Q1	R&E
10-12-2020	2. Helmonder meenemen in herijking	Q1	R&E/m&a